

Aan de Minister van Justitie en Veiligheid

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Reactie op de motie van de leden Van Nispen en Palmen

Datum
7 april 2025

Onze referentie
6338765

Bijlage(n)

Bijlage(n)

1. Kamerbrief met een reactie op de motie van de leden Van Nispen en Palmen.

1. Aanleiding

Op 26 november 2024 heeft de Tweede Kamer de motie van de leden Palmen en Van Nispen (36 600 VI, nr. 87) aangenomen. Hierin wordt de regering verzocht om een brief aan de Kamer te sturen met daarin de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de aanbevelingen van de commissie Silvis. Tevens wordt verzocht met aanvullende voorstellen te komen om het aantal advocaten in dienstbetrekking bij de ministeries uit te breiden en vaker andere advocatenkantoren voor de juridische dienstverlening in te schakelen. Verder wordt de regering verzocht jaarlijks inzichtelijk te maken hoeveel opdrachten aan Pels Rijcken en andere advocatenkantoren worden verstrekt en wat de reden voor de inzet is.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd bijgaande brief aan de Kamer te sturen voor het Commissiedebat juridische beroepen op 24 april.

3. Kernpunten

Voor het Commissiedebat juridische beroepen staat uw brief geagendeerd waarin u de Tweede Kamer informeert over de kosten van de landsadvocaat over 2023 en waarin u ingaat op de vraag hoe de Kamer geïnformeerd blijft over de (maatregelen ter) versterking van het opdrachtgeverschap richting de landsadvocaat naar aanleiding van de aanbevelingen van de commissie Silvis. Het ligt voor de hand voor het commissiedebat op 24 april een reactie aan de Kamer te sturen op de motie van de leden Palmen en Van Nispen waarin gevraagd wordt de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de aanbevelingen van de commissie Silvis.

4. Toelichting

De aanbevelingen van de commissie Silvis zien, kort gezegd, op het strategisch gebruik van andere advocatenkantoren naast dat van de landsadvocaat (onder handhaving van voldoende kritische massa aan opdrachten voor de landsadvocaat), het sluiten van een overeenkomst met (het kantoor van) de landsadvocaat naar voorbeeld van het Deense landscontract en het versterken van het opdrachtgeverschap.

Om aan de eerste aanbeveling tegemoet te komen heeft de minister van Financiën zes advocatenkantoren gecontracteerd waar andere onderdelen van de Staat ook gebruik van kunnen maken. Over het opdrachtgeverschap heeft de commissie aanbevolen dat de Staat zijn opdrachtgeverschap en inkoopproces verder professionaliseert, waardoor de Staat zelf een compleet overzicht heeft van de juridische kwesties die spelen en hebben gespeeld binnen de Staat. Hierbij wijst de commissie ook op het belang van structurele monitoring en evaluatie van de advocatendiensten.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
7 april 2025

Onze referentie
6338765

Het kabinet heeft eerder aan de Kamer gemeld dat het voornemens was om de centrale coördinatie bij de ministeries te versterken door meer structureel relevante gegevens op uniforme wijze te gaan registreren en daarover periodiek in interdepartementaal verband te spreken zodat de ministeries beter in staat zullen zijn trends te signaleren en hierop in te spelen. Deze werkwijze is eerst door een kopgroep van een aantal ministeries (JenV, BZK, EZK, Fin) en Rijkswaterstaat uitgewerkt en toegepast. De leden van de kopgroep hebben over 2024 een registratie bijgehouden van een aantal gegevens per opdracht (zoals een omschrijving, het type dienst, het type procedure, het rechtsgebied, de hoedanigheid van de Staat als partij, het type wederpartij en de reden voor de inzet van de landsadvocaat).

De huidige werkwijze van de kopgroep is echter arbeidsintensief en kent een zekere foutgevoeligheid omdat zowel de registratie als de koppeling van de gegevens handmatig plaatsvindt. Daarnaast kent de Staat een groot aantal diensten die op afstand staan van de bestuursdepartementen waarvan het ingewikkeld is om exacte gegevens ten aanzien van het gebruik van advocatendiensten te achterhalen. Er is gebleken dat om volledige en betrouwbare cijfers te kunnen opleveren over de inzet van advocaten door de gehele rijksoverheid, het noodzakelijk is het proces van de opdrachtverlening voor advocatendiensten rijksbreed te uniformeren middels een digitaal systeem. Er wordt op dit moment onderzocht wat de kosten zijn die hiermee verband houden en of hiervoor middelen beschikbaar zijn. Of het kabinet voor de gehele rijksoverheid kan voldoen aan de oproep in de motie om jaarlijks inzichtelijk te maken hoeveel opdrachten aan Pels Rijcken en andere advocatenkantoren worden verstrekt en wat de reden voor de inzet is, zal eveneens afhangen van de mogelijkheden een dergelijk systeem te ontwikkelen.

4.1. Politieke context

NSC en SP zijn kritisch op de inzet van de landsadvocaat.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.